

Astronomický ústav Slovenskej akadémie vied,
059 60 Tatranská Lomnica
a
Slovenská astronomická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied,
059 60 Tatranská Lomnica

**Návrh projektu spolupráce na popularizáciu, odbornú a súvisiacu činnosť v oblasti
astronómie a príbuzných vied na rok 2015**

V roku 2015 sa okrem tradičnej aktivity činnosť členov SAS pri SAV zameria na zvyšovanie záujmu mladých ľudí o astronómiu, na organizovanie podujatí v rámci Medzinárodného roku svetla, na prípravu odborných konferencií, na medzinárodnú spoluprácu pri ochrane pred svetelným znečistením, na vydanie odborných publikácií a na lepšiu informovanosť členov spoločnosti, ako aj širokej verejnosti prostredníctvom webovej stránky SAS pri SAV.

1. Astronomická olympiáda

Termín: jún až august 2015

Miesto: hotel Satelit, Piešťany - celoslovenské finále, miesto konania medzinárodnej astronomickej olympiády (IOAA) v roku 2015 bude Semarang, Indonézia v dňoch 26. 7. - 5. 8. 2015

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Astronomickej olympiády na Slovensku

Požadované finančné náklady: 1700,- €

Priorita: A

Cieľ: Vyhľadávanie a vzdelávanie talentovanej mládeže na celom Slovensku, zorganizovanie súťaže pre žiakov základných a študentov stredných škôl, príprava celoslovenského finále, výber a účasť slovenskej výpravy na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky. V minulých rokoch sa naši študenti umiestnili na popredných medailových pozíciách v rámci celosvetovej súťaže. Jeden z našich olympionikov je uvedený vo Wikipédii ako jeden z dvoch študentov na svete, ktorí získali 3 a viac zlatých medailí.

2. S ďalekohľadom na cestách

Termín: 10 podujatí počas celého roka 2015

Miesto: mestá a obce východného Slovenska

Garant: doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD., tajomník Stelárnej sekcie SAS

Požadované finančné náklady: 700,- €

Priorita: A

Cieľ: Hlavným cieľom projektu „S ďalekohľadom na cestách“ je prebudiť záujem mladých ľudí o astronómiu a ponúknuť im možnosť zaujímavo stráviť svoj voľný čas prostredníctvom jednoduchého a zároveň pôsobivého experimentu – pozorovania vesmírnych objektov pomocou astronomických ďalekohľadov. Pozorovania hviezdnej oblohy budú uskutočňované priamo u záujemcov, teda na ZŠ a SŠ, v mestách ale aj v odľahlých obciach východného Slovenska. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov organizátorov z radov členov SAS pri SAV. Predpokladaný počet účastníkov podujatí: 500

3. Odborná konferencia pri príležitosti Medzinárodného roku svetla „Svetlo? Áno i nie.“

Termín: 2. - 3. október 2015

Miesto: Hotel Galileo, Žilina

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD.

Požadované finančné náklady: 1300,- €

Priorita: A

Cieľ: Organizácia spojených národov vyhlásila rok 2015 za Medzinárodný rok svetla. Elektromagnetické žiarenie je zdrojom takmer všetkých informácií o vesmírnych objektoch. Zároveň je však čím ďalej akútnejšia problematika ochrany pred svetelným znečistením. Samostatný priestor bude venovaný prezentácii prác študentov a doktorandov univerzitných a akademických pracovísk. V rámci konferencie sa uskutoční aj 17. zjazd SAS pri SAV. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov konferencie a prípravu výstavy fotografií „Svetlo a tieň“. Predpokladaný počet účastníkov: 40

4. **Bezovec 2015 – medzinárodné stretnutie pozorovateľov premenných hviezd z radov mládeže a profesionálnych astronómov**
Termín: 5. - 7. jún 2015
Miesto: Bezovec
Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Stelárnej sekcie SAS
Požadované finančné náklady: 350,- €
Priorita: A
Cieľ: Stretnutia na Bezovci majú už vyše 50 ročnú tradíciu a patria k popredným akciám SAS pri SAV. Tradične umožňujú výmenu skúseností medzi profesionálnymi astronómami a záujemcami o pozorovanie premenných hviezd z radov študentov a mládeže aktívne pracujúcej v astronomických krúžkoch v rámci celého Slovenska. Tohto roku bude úlohou prizvať aj hostí a profesionálov zo zahraničia. Predpokladaný počet účastníkov: 45
5. **Medzinárodná konferencia o výskume premenných hviezd KOLOS 2015**
Termín: december 2015
Miesto: Astronomické observatórium a planetárium na Kolonickom sedle, Stakčín
Garant: RNDr. Igor Kudzej, CSc.
Požadované finančné náklady: 250,- €
Priorita: A
Cieľ: Medzinárodná konferencia venovaná problematike výskumu premenných hviezd, astronomickým pozorovaniam na observatóriu Kolonické sedlo, ako aj problematike svetelného znečistenia. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou konferencie, ako aj na uhradenie cestovných nákladov pre členov SAS pri SAV, ktorí sa aktívne zúčastnia na konferencii a prednesú príspevky o zapojení sa SAS pri SAV do výskumu premenných hviezd a riešenia problematiky svetelného znečistenia na Slovensku. Predpokladaný počet účastníkov: 30
6. **Medzinárodná konferencia venovaná M. R. Štefánikovi „Muž Slnka“**
Termín: apríl 2015
Miesto: Kursalón, Piešťany
Garant: Mgr. Marián Vidovenec, Mgr. Marika Gallová
Požadované finančné náklady: 900,- €
Priorita: A
Cieľ: Generál PhDr. Milan Rastislav Štefánik (21. 7. 1880 - 4. 5. 1919) patrí k najvýznamnejším osobnostiam moderných slovenských dejín. Bol politikom, generálom francúzskej armády a tiež astronómom. Medzinárodná konferencia „Muž Slnka“ sa bude konať pri príležitosti 135. výročia jeho narodenia. Konferenciu organizuje SAS pri SAV v spolupráci so SÚH v Hurbanove a Spoločnosťou M. R. Štefánika. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov konferencie a prípravu výstavy o M. R. Štefánikovi, ako aj na uhradenie cestovných nákladov pre aktívnych účastníkov konferencie. Predpokladaný počet účastníkov: 50
7. **Odborná konferencia Terminologickej komisie SAS pri SAV**
Termín: október 2015
Miesto: Astronomický ústav SAV, pracovisko Bratislava
Garant: RNDr. Eduard Pittich, DrSc., predseda Terminologickej komisie SAS pri SAV
Požadované finančné náklady: 200,- €
Priorita: A
Cieľ: Neperiodické stretnutie členov SAS pri SAV, vypracovanie a zhrnutie nových termínov z oblasti astronómie a astrofyziky a ich publikovanie v časopise Kultúra slova. Príprava nového rozšíreného vydania publikácie „Astronomická terminológia“, v digitálnej forme. Finančné prostriedky budú použité na prípravu publikácie, ako aj na pokrytie cestovných nákladov členov terminologickej komisie.
8. **Pozorovateľská expedícia pre mládež**
Termín: august 2015
Miesto: Mníšek nad Hnilcom
Garant: doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD. a Ing. Peter Kaňuk, Stelárna sekcia SAS
Požadované finančné náklady: 200,- €
Priorita: A
Cieľ: Pozorovateľské expedície, ktoré organizujú členovia SAS pri SAV v spolupráci s CVČ DOMINO

a Prírodovedeckou fakultou UPJŠ v Košiciach majú dlhoročnú tradíciu. Expedícia je pre mladých pozorovateľov nočnej oblohy z radov astronomických krúžkov, ako aj študentov odboru Astronómia a astrofyzika. Hlavnou náplňou expedície bude pozorovanie aktívnych meteorických rojov a astrofotografia. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

9. **Praktikum pre pozorovateľov zákrytov hviezd Mesiacom a planétkami**

Termín: august, november 2015

Miesto: chata Tepličné, Klenovec, hvezdáreň Vartovka, Banská Bystrica

Garant: Mgr. Stanislav Kaniansky, Sekcia zákrytov a zatmení SAS

Požadované finančné náklady: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutie pozorovateľov z radov amatérov a profesionálov. Uskutočnenie pozorovania predpovedaného úkazu. Prezentácia odborných výsledkov a tvorba spoločných projektov. Podujatie sa uskutoční v spolupráci s Kysuckou hvezdárnou, Hvezdárnou v Rimavskej Sobote, Krajskou hvezdárnou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárnou v Banskej Bystrici. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

10. **Praktikum pre členov Sekcie astronomickej fotografie**

Termín: august, november 2015

Miesto: chata Tepličné, Klenovec, hvezdáreň Vartovka, Banská Bystrica

Garant: Ing. Peter Delinčák, RNDr. Ján Mäsiar, Sekcia astronomickej fotografie

Požadované finančné náklady: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Dve sústreďenia členov sekcie a fotografov z radov amatérov a profesionálov. Praktické fotografické pozorovania. Workshop - spracovanie digitálnej fotografie. Podujatia sa uskutočnia v spolupráci s Kysuckou hvezdárnou, Krajskou hvezdárnou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárnou v Banskej Bystrici. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

11. **Meteorická expedícia 2015**

Termín: august 2015

Miesto: chata Tepličné, Klenovec

Garant: Mgr. Peter Zimnikoval, Mgr. Stanislav Kaniansky

Požadované finančné náklady: 200,- €

Priorita: B

Cieľ: Pozorovanie meteorických rojov podľa metodiky IMO. Pozorovanie pomocou špeciálnych videokamier a spektrálnych kamier. Budovanie databázy v rámci projektu CEMeNt (Central Europe Meteor Network). Expedícia je otvorená pre pracovníkov hvezdární, členov astronomických združení, mládež a ostatných záujemcov. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

12. **Expedícia za úplným zatmením Slnka**

Termín: 15. – 23. marca 2015

Miesto: Faerské ostrovy

Garant: Mgr. Stanislav Kaniansky, Sekcia zákrytov a zatmení SAS

Požadované finančné náklady: 200,- €

Priorita: B

Cieľ: Dňa 20. marca 2015 bude možné pozorovať zatmenie Slnka, ktoré iba z niektorých miest našej planéty bude pozorovateľné ako úplné zatmenie. SAS pri SAV sa bude podieľať na spoluorganizovaní odbornej expedície členov našej spoločnosti za pozorovaním tohto výnimočného astronomického úkazu. Finančné prostriedky sa použijú na organizáciu expedície a hlavne na propagáciu dosiahnutých výsledkov.

13. **Astrofilm 2015**

Termín: október 2015

Miesto: hotel Satelit, Piešťany

Garant: Mgr. Marián Vidovenec, SÚH Hurbanovo

Požadované finančné náklady: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: SAS pri SAV sa bude podieľať na organizácii už 9. ročníka tohto zaujímavého podujatia, ktoré si za dobu svojej existencie získalo celý rad priaznivcov všetkých vekových kategórií. Na podujatí budú prezentované nielen filmy s astronomickou tematikou, ale súčasťou programu budú aj zaujímavé

prednášky popredných astronómov, výstavy a workshopy. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov podujatia a na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

14. Odborno-pozorovacie dni v PTOB a BOTO

Termín: marec - november 2015, 3 – 4 dvojdňové podujatia

Miesto: Park tmavej oblohy Poloniny (SR), Beskydská oblasť tmavej oblohy (ČR), Rimavská Sobota

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné náklady: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Organizácia podujatí: dni otvorených dverí v Parku tmavej oblohy Poloniny (SR) a Beskydskej oblasti tmavej oblohy (ČR), Noc výskumníkov, atď., na ktorých budú prezentované prednášky o svetelnom znečistení, ako aj výsledky práce Sekcie ochrany pred svetelným znečistením SAS pri SAV. Tiež budú prevádzané pravidelné merania svetelného znečistenia v uvedených parkoch tmavej oblohy.

15. Seminár astronómie pre pedagógov v rámci Konferencie učiteľov fyziky ZŠ a SŠ - Šoltésove dni

Termín: jeseň 2015

Miesto: Bratislava

Garant: RNDr. Leoš Kornoš, CSc.

Požadované finančné náklady: 90,- €

Priorita: B

Cieľ: Prehlbovanie znalostí z astronómie a oboznamovanie učiteľov fyziky s najnovšími výsledkami astronomického výskumu. V rámci seminára sa uskutoční exkurzia na Astronomickom a geofyzikálnom observatóriu FMFI UK v Modre, v prípade priaznivého počasia spojená s ukážkou pozorovania nočnej oblohy. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou seminára.

16. Festival fyziky

Termín: apríl 2015

Miesto: Smolenice

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné náklady: 100,- €

Priorita: B

Cieľ: Aktívna účasť na celoslovenskej konferencii s medzinárodnou účasťou Festival fyziky – Tvorivý učiteľ fyziky. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s účasťou na tomto podujatí.

17. Festival svetla

Termín: november - december 2015

Miesto: Banská Bystrica

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné náklady: 350,- €

Priorita: B

Cieľ: Multimediálny festival, ktorý sa bude konať v rámci Medzinárodného roku svetla. SAS pri SAV bude spoluorganizátorom tohto podujatia. Finančné prostriedky budú použité na organizáciu pozorovaní a workshopov v rámci tohto podujatia a na prípravu výstavy o ochrane pred svetelným znečistením.

18. Medzinárodná fotosúťaž Svietme si na cestu...nie na hviezdy 2015

Termín: január - november 2015

Miesto: Rimavská Sobota

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné náklady: 160,-€

Priorita: B

Cieľ: 5. ročník medzinárodnej fotografickej súťaže zameranej na problematiku svetelného znečistenia. SAS pri SAV je spoluvyhlasovateľom tejto fotografickej súťaže. V roku 2014 sa súťaže zúčastnilo 42 autorov so 159 fotografiami.

19. Edičná činnosť SAS pri SAV

Termín: počas celého roka 2015

Požadované finančné náklady: 1350,- €

Priorita: A

Cieľ: Vydanie odborných a informačných materiálov pre členov SAS pri SAV a odbornú verejnosť.

a) *Pohyb telies v gravitačnom poli*

Garant: PaedDr. Ing. Peter Hanisko, PhD.

Cieľ: Propagácia odbornej knihy Pohyb telies v gravitačnom poli, ktorej autorom je člen SAS pri SAV Peter Hanisko, a ktorú vydá SAS pri SAV v roku 2015.

Požadované finančné náklady: 300,-€

b) *Meteorické správy Vol. 36*

Garant: prof. RNDr. Vladimír Porubčan, DrSc., Mgr. Peter Zimnikoval, január- február 2015, Hvezdáreň v Banskej Bystrici, 100 ks.

Požadované finančné náklady: 100,-€

c) *Astronomický cirkulár SAS - časť SLNKO*

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc., SÚH Hurbanovo,

Požadované finančné náklady: 0,- €

d) *Park tmavej oblohy Poloniny – Meteorit Kňahyňa*

Garant: RNDr. Peter Begeni, RNDr. Pavol Rapavý

Cieľ: Príprava a umiestnenie informačno-propagačnej tabule a modelu meteoritu Kňahyňa v Parku tmavej oblohy Poloniny. Príprava konferencie pri príležitosti 150. výročia pádu tohto meteoritu.

Požadované finančné náklady: 150,-€

e) *Fotodokumentácia, tlač a distribúcia propagačných materiálov k problematike svetelného znečistenia*

Garant: RNDr. Pavol Rapavý

Cieľ: Rok 2015 bol OSN vyhlásený za Medzinárodný rok svetla, v rámci ktorého je časť zameraná aj na problematiku ochrany pred svetelným znečistením. Finančné prostriedky budú použité na distribúciu už vydaných materiálov (brožúrka, plagát, skladačky) zameraných na propagáciu problematiky svetelného znečistenia (poštovné) a tlač nových nízkonákladových propagačných materiálov. Spolufinancovanie tlače zabezpečovanej inými organizáciami.

Požadované finančné náklady: 200,-€

f) *Astronómia na Slovensku*

Garant: RNDr. Július Koza, PhD., RNDr. RNDr. Ladislav Hric, CSc.,

Cieľ: Príprava výstavy prezentujúcej činnosť SAS pri SAV a astronomických subjektov na Slovensku a jej umiestnenie v priestoroch budovy Encián na Skalnatom plese.

Požadované finančné náklady: 400,-€

g) *Hodina Zeme*

Garant: Jaroslav Merc

Cieľ: Realizácia a koordinácia „Hodiny Zeme v SR“, propagácia, informačné materiály, zapojenie SR do podujatia v roku 2015, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.

Požadované finančné náklady: 0,-€

h) *Globe at Night*

Garant: Jaroslav Merc

Cieľ: Realizácia a koordinácia projektu „Globe at Night“, zapojenie Slovenskej republiky do podujatia v roku 2015, vydanie propagačného materiálu k tomuto projektu, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.

Požadované finančné náklady: 0,-€

i) *Aktualizácia stránok o problematike svetelného znečistenia*

Garant: René Novyzedlák

Cieľ: Propagácia problematiky svetelného znečistenia na stránkach <http://www.svetelneznecistenie.sk>. Náklady na doménu a priestor hradí SZAA.

Požadované finančné náklady: 0,-€

j) *Aktualizácia webovej stránky SAS*

Garant: Mgr. Emil Kundra, PhD.

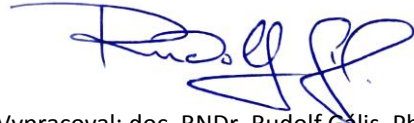
Cieľ: Skvalitnenie informácií pre členov SAS, ako aj pre širokú verejnosť. Požadované finančné náklady sa použijú na softwarové ale aj hardwarové vybavenie a kvalitné fungovanie novej štruktúry stránky.

Náklady na doménu a priestor hradí AsÚ SAV.

Požadované finančné náklady: 200,-€

Celkové požadované finančné prostriedky: 8 850,-€

V Tatranskej Lomnici, 7. 1. 2015

Vypracoval: doc. RNDr. Rudolf Gálik, PhD.
vedecký tajomník SAS pri SAV

Pripomienkoval a overil: RNDr. Ladislav Hric, CSc.
predseda SAS pri SAV